

Akwụkwọ Joel na Ụka Adventist nke Ụbọchị nke Asaa nke Laodisia—Nọmba Iri na Itoolu

Jeff Pippenger

2025-12-25

Nọmba Iri na Itoolu

Ọdum nke agburu Juda bu aha e ji akpo Jisos, nke na-emesi oru Kraist n'ichikota akara, ma emesia mepee, Okwu amuma Ya ike. N'isi nke ise nke Mkpughe, Ọdum nke agburu Juda, onye bukwa mgborogwu Devid, meriri imeghe akwukwo ahụ. “Mgborogwu” Devid bu Jese, mgborogwu Jese bu Perez, mgborogwu ya bu Juda, mgborogwu ya bu Jakob, mgborogwu ya bu Aizik, mgborogwu ya bu Ebreham. Mgborogwu Devid ma o bu Jese, mgbe a kporo ya n'ihe metutara Ọdum nke agburu Juda, na-emesi ukpuru nke mbido na ogwugwu ike, nke bu Alfa na Omega. Mgbe ekpughere Mkpughe nke Jisos Kraist n'isi nke mbu nke Mkpughe, njirimara mbu bu isi nke agwa Ya bu na O bu Alfa na Omega. Onye O bu, bukwa ukpuru e ji emepe amuma ndi ahụ nke Ọdum nke agburu Juda akachielala akara ha, mgbe O kpebiri na oge eruola.

Mmeghe nke Okwu amuma Chineke bu otu akuku nke oru mgbaputa Chineke, ebe O na-eji ike nke Okwu Ya aruputa mmughari dika uche Ya si di. Nwanyi White na-ekwu na mgbe a ghotara akwukwo Daniel na Mkpughe nke oma karja, a ga-ahu n'etiti anyi nnukwu mmughari. O bu ihe nke Okwu amuma Chineke na-aruputa mmughari na ndozighari dika uche Ya si di.

Nwanyi White, mgbe o na-ele anya n'ubochi ikpeazu, na-ekwu maka nnukwu mmeghari mgbanwe nke na-eme n'etiti ndi nke Chineke n'ubochi ndi ikpeazu. Mbiliteghachi na mmeghari mgbanwe nile nke akuko ihe mere eme di nsọ sitere n'Okwu Chineke puta, ma nke o bu la n'ime oge ndi ahụ di nsọ turu aka n'ime nnukwu mbiliteghachi na mmeghari mgbanwe ikpeazu nke na-amalite obere oge tupu iwu Sode. A na-emeputa mbiliteghachi ndi ahụ site n'imeghe ihe e kpuchiri n'Okwu Chineke. E kpuchiri egbè eluigwe asaa ahụ, dika e merekwa akwukwo Daniel n'isi nke iri na abuo.

Mgbe anyi tinyere agwa amuma nke oge nkesa nke ejikotara na akara nke 1260 n'oru, anyi na-achoputa na n'Akpughe isi nke iri na otu, Mozis na Ilaija nwuru anwu n'okporo ama ruo ubochi ato na okara. Ka o na-erule amaokwu nke iri na asato, oge iwe Chineke abiala. Mozis na Ilaija na-anochi anya ndi Chineke kpomkwem tupu mmechi nke oge nnwale mmadu. A chusasiri ha ruo ubochi amuma 1260 n'okporo ama nke Sodom na Ijipt, ebe a kporidere Jisos n'obe.

E nyere Mozis na Ilaija ike igba ama ha site n'amaokwu nke ato ruo n'amaokwu nke asaa, ebe e gburu ha n'okporo ama. Jon mechara tuo ulo nsọ ahụ n'amaokwu nke abuo; mgbe ahụ, e nyere Mozis na Ilaija ike igba ama ha, yi uwe mwute. E nyere ozi nke Ilaija na Mozis n'aka Adventizim Filadelfia nke ndi Millait n'afọ 1844, ma ka o na-erule 1863, e liri olu ha n'okpuru omenala na odinala ndi a na-enyefe site n'ogbo ruo n'ogbo. E nyere ha ike igba ama ha ruo afọ ato na okara, yi “uwe mwute,” ihe nnochianya nke ochichiri na-ariwanye elu malite n'afọ 1863 gaa n'ihu.

Mgbe anyị tinyere nkowa Sista White banyere égbè-elu-igwe asaa dị ka ndị na-anochi anya ihe omume nke mmụọ-ozị mbụ na nke abụọ, n'ụdị ahiri n'elu ahiri, anyị na-ewulite akụkọ ihe mere eme nke na-amalite site na mmụọ-ozị na-arịda ala ya na ozi; ma n'ahiri n'elu ahiri, mmụọ-ozị ahụ bụ ma mmụọ-ozị mbụ ma nke abụọ. Otu debere ụkwụ ya n'elu ala, otu ụkwụ ọzọ n'elu oké osimiri n'ubochi Ogo 11, 1840, ma nke ọzọ bjarutere n'oge ndakpo olileanya nke Eprel 19, 1844.

Uzo-akara ọzọ n'akụkọ ihe mere eme ọ bụla a na-atunyere bụ aka Chineke, nke ejikọtara na mbadamba Habakuk. N'akụkọ mmụọ ozi mbụ, e meputara chaati 1843, ma e nwere njehie n'ufodu n'ime onuogu ndi ahụ. N'akụkọ mmụọ ozi nke abụọ, aka Chineke bụ uzo-akara nke mbadamba Habakuk; a nochiri ya anya mgbe O wepuru aka Ya n'ebe njehie ahụ di. Mgbe O wepuru aka Ya, ozi ahụ tolitere n'usoro n'usoro ruo n'ogwugwu ya n'ogbako uloikwuu Exeter, obere oge tupu ndakpo olileanya nke Oktoba 22, 1844.

Ahiri abụọ ahụ na-akowa ozi zuru uwa onu, n'ihi na mmụọ ozi ahụ nke na-abia na-etinye otu ụkwụ n'elu ala na otu ụkwụ n'elu oké osimiri, ma mkpughe na-agwa anyi na nke a na-anochi anya ozi zuru uwa onu. Mmụọ ozi ahụ kwa na-egosi mmalite nke oge ichere ahụ n'ilu ahụ banyere umu agboghọ iri. N'akara uzo mbụ a, anyi na-ahukwa aka Chineke ka ọ na-eweta ugha. N'abalị iri na itoolu nke onwa Eprel, 1844, n'uzo amuma, o yiri ka onu ahụ aghowo ugha, ma ndi ahụ nwere ndidi chere, ma ọ bụ ezie na onu ahụ lara azu, ọ ghotaghi ugha. Ma mgbe ahiri ahụ anyi na-ewu malitere, a na-akara ugha nke nkuda mmụọ mbụ ahụ di ka njirimara nke akara uzo mbụ.

Mgbe ahụ, akara-uzo nke aka Chineke na tebul Habakuk na-egosi na Chineke kpuchiri mmejo, ma mesia wepu aka Ya n'ebe mmejo ahụ di. N'akụkọ ihe mere eme nke ndi Millerite, Chineke kwere ka mmejo ahụ di n'onwa Mee nke afọ 1842, mgbe e biputara chaati ahụ, ma e mechara gosi mmejo ahụ mgbe afọ 1843 gwusiri; ma ọ bụ oge ufodu ka e mesiri ka Onyenwe anyi wepuru aka Ya n'ebe mmejo ahụ di n'onuogugu ndi ahụ. Mmejo ahụ sitere n'onwa Mee nke afọ 1842 ruo n'oge di n'ebe ufodu mgbe ndakpo olileanya mbụ gasiri. Maka mmụọ-ozị mbụ, a kporo akara aka Chineke na tebul Habakuk n'onwa Mee nke afọ 1842, ma iwepu aka Ya n'akụkọ ihe mere eme nke mmụọ-ozị nke abụọ ga-abu obere oge ka ndakpo olileanya mbụ gasiri.

Nke a na-akowa ihe iriba ama nke "aka" ahụ di ka oge amuma. Oge nke malitere site n'aka Ya ikpuchi njehie, ma mesia kwusi mgbe e wepuru aka Ya n'elu njehie ahụ. Oge a nke aka Ya ikpuchi ma meghee na-abu ihe atu nke oru Odum sitere n'ezi Juda, dika O na-emechi ma emesia meghee ihè amuma. O kpuchiri eziokwu, ma mesia kpughee otu eziokwu ahụ n'onwe ya—n'ihè ọzọ nke na-adighi emegide ihè mbụ ahụ. O mere nke a iji muputa mgbake na mmezighari nke Mkpu Etiti Abali nke ndi Millerite.

Oge nchere ahụ, nke malitere site n'ibianu nke mmụọ-ozị ahụ, kwusiri mgbe ewepuru aka Ya, si otu a meghee ihè amuma nke malitere "mmeghari onwa nke asaa," nke duru gaa n'ozì Mkpu Etiti Abali n'ogbako uloikwuu Exeter, ebe ozi ahụ ghoru di ka nnukwu ebili mmiri nke oke osimiri, ruo n'onu uzo e mechiri emechi n'oge nnukwu ndakpo olileanya ahụ. Ngosiputa nke ike Chineke site n'imeghe Okwu Ya mutara nloghachi-azu na ndozighari nke na-arwanye elu.

N'afọ 1863, e machibidoro mmeghari Millerite nke Laodicea igafe Jordan, ma kporo ha ka ha noro n'ozara n'ihi itu nkume megide Ilaija na Mosis. Ozi William Miller bu ozi Ilaija, ma ozi ntola

Miller bụ “ugboro asaa” nke Mosis. Iju “ugboro asaa” ahụ bụ igbu Mosis, ma iju eziokwu ntọala nke Miller kpoputara bụ igbu Ilaija. N’afọ 1863, e gburu onye ozi ahụ na ozi ahụ n’okporo ámá, ma site n’oge ahụ gaa n’ihu, naanị ụzọ a ga-esi chọta ha bụ ichọ ili ha n’ụzọ ochie Jeremaja. Ha nwurụ n’okporo ámá ahụ—ya bụ, ruo mgbe a ga-eme ka ha bilie n’onwụ. A na-eme ka ha bilie n’onwụ mgbe a na-ekwughachi “ihe omume ođinihu nke égbè eluigwe asaa” ndị “a ga-ekpughe n’usoro ha”—n’akukọ ihe mere eme nke otu narị puku iri anọ na anọ.

Mgbe a tokwasiri akukọ nke mmụọ-ozi mbụ n’elu akukọ nke mmụọ-ozi nke abụọ, nhazi amụma ahụ na-emeputa ebe ntụaka iji soro aka Kraist, nke bụ ihè dī n’ụzọ nke Mkpu Etiti Abalī. Ihè mbụ nke Mkpu Etiti Abalī na-amunye ụzọ ahụ, ọ bụkwa ihè nke “ogwe aka nri Ya dī ebube” na-eduga ụzọ elu n’ụzọ ahụ.

“O yiri m ka ihè gbara m gburugburu, na ka a na-ebulikwa m elu site n’ụwa, na-arị elu karija elu. Aturu m isi ile anya ichọ ndị nke oḅibija ahụ n’ụwa, ma enweghi m ike ihu ha, mgbe olu gwara m si, ‘Lee anya ozo, leekwa ntakiri elu karija.’ N’oge ahụ, eweliri m anya m elu, ma hu ụzọ kwu oḅ ma dī warara, e weliri ya elu nke ukwu n’elu ụwa. N’ụzọ a ka ndị nke oḅibija ahụ na-eje gawa n’obodo ahụ nke dī n’isi njedebe ụzọ ahụ. Ha nwere ihè na-enwu enwu e debere n’azu ha n’mmalite ụzọ ahụ, nke mmụọ ozi gwara m na ọ bụ ‘mkpu etiti abalī.’ Ihè a na-amukwa n’ogologo ụzọ ahụ nile, ma na-enye ihè nye ukwu ha, ka ha ghara isu ngongo.

“O buru na ha debe anya ha n’ebe Jizos no kpomkwem, bu Onye no n’ihu ha, na-eduga ha n’obodo ahụ, ha no n’udo. Ma n’oge na-adighi anya ufodu bidozo igwu ike, si na obodo ahụ ka dī nnoo anya, nakwa na ha turu anya na ha ga-abatala n’ime ya tupu oge ahụ. Mgbe ahụ Jizos na-agba ha ume site n’iwelite ogwe aka nri Ya dī ebube, sitekwa n’ogwe aka Ya ka ihè si puta nke na-efeghari n’elu igwè ndi na-atu anya oḅibija ahụ, ha wee tie mkpu, ‘Aleluia!’ Ndi ozo n’amaghi ama juru ihè ahụ dī n’azu ha, ma si na ọ bughị Chineke duru ha puta ruo ebe dī anya ahụ. Ihè ahụ dī n’azu ha gbanyuru, na-ahapu ukwu ha n’oké ochichiri zuru oke, ha wee suo ngongo, tufuo ihuriri akara ahụ na Jizos, ma si n’uzo ahụ daa n’ala n’ime ụwa gbara ochichiri ma jogburu onwe ya nke dī n’okpuru.” Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

Mgbe Kraist welitere ogwe-aka Ya nke dī ebube, Ọ na-eji “aka” Ya dī ka ihe nnochianya nke oru Ya nke idu ndi Ya. Mgbe anyi jikotara oḅibija nke mmụọ-ozi nke abụọ na mmụọ-ozi mbụ nke rịdatara n’August 11, 1840, anyi na-achoputa na ndi mmụọ-ozi abụọ ahụ nwere ozi n’aka ha.

“E gosiiri m mmasi nke eluigwe nile nwere n’oru a na-aru n’elu ụwa. Jisos nyere otu mmụọ-ozi dī ike iwu ka ọ rịdata ma doo ndi bi n’ụwa aka ná ntị ka ha kwadebe maka oḅibija nke ugboro abụọ Ya. Ka mmụọ-ozi ahụ siri n’ihu Jisos puo n’eluigwe, ihè nke na-enwu nke ukwu ma juputa n’ebube gara n’ihu ya. A gwara m na ozi ya bụ ime ka ụwa site n’ebube ya juputa n’ihè, ma doo mmadu aka ná ntị banyere iwe Chineke na-abia. ...”

“E nyere mmụọ-ozi ozo dī ike oru ka ọ rịdata n’ụwa. Jisos tinyere n’aka ya akwukwo e dere ede, ma ka ọ na-abia n’ụwa, ọ kporo oku, si, ‘Babilon adaala, adaala.’ Mgbe ahụ ahuru m ndi ahụ e mere ka olileanya ha daa mbà ka ha bulie anya ha ozo n’eluigwe, na-ele site n’okwukwe na olileanya anya n’oḅibija nke Onyenwe anyi. Ma otutu yiri ka ha nogidere n’onoḅu nzuzu, dika ndi na-ehi ura; ma enwere m ike ihu akara nke mwute miri emi n’ihu ha. Ndi ahụ e mere

ka olileanya ha daa mbà hụrụ site n' Akwukwọ Nsọ na ha nọ n'oge ichere ahụ, nakwa na ha aghaghị jji ndidi chere mmezu nke ọhụhụ ahụ. Otu ihe akaebe ahụ nke dugara ha ile anya Onyenwe anyị na 1843, dugakwara ha ịtụ anya Ya na 1844. Ma ahurū m na ọtụtụ n'ime ha enweghị ike ahụ nke gosiputara okwukwe ha na 1843. Mmehuihu ha emewo ka okwukwe ha daa mba." Early Writings, 246, 247.

Ma ndị mmụọ ozi ahụ abụọ bụ otu n'ime ndị mmụọ ozi atọ ndị, ọnụ, bụ otu akara, ya mere ha kwekọrọ n' ihe gbasara ozi ha na-anọchi anya ya, ọ bụ ezie na onye ọ bụla n'ime ha na-anọchi anya ozi nke ya pụrụ iche. Ndị mmụọ ozi ahụ abụọ nwere "ede" n'aka ha, nke na-anọchi anya ule. "Mmụọ ozi nke mbụ na nke abụọ ga-aga n'usoro yiri ya" na mmụọ ozi nke atọ.

"Chineke enyela ozi ndị dị na Mkpughe 14 ọnọdụ ha n'usoro amụma, ma ọrụ ha agaghị akwụsi ruo mgbe akụkọ ihe mere eme nke ụwa a ga-eru ngwụcha. Ozi nke mmụọ ozi mbụ na nke abụọ ka bụ eziokwu maka oge a, ha ga-esokwa nke a na-esote na-aga n'otu ahiri. Mmụọ ozi nke atọ na-ekwusa ịdọ aka ná ntị ya n'oké olu. 'Mgbe ihe ndị a gasiri,' ka Jón kwuru, 'ahurū m mmụọ ozi ọzọ ka ọ na-esi n'elugwe agbadata, onye nwere ike dị ukwuu, e wee mee ka ụwa mụchaa ihè site n'ebube ya.' N'ime ihè a, a jikọtara ihè nke ozi atọ ahụ niile." The 1888 Materials, 803, 804.

Nwanyị White kọwara mmụọ ozi nke atọ dị ka mmụọ ozi nke Mkpughe iri na asatọ, ma kọwakwa na mmụọ ozi mbụ na nke abụọ ga-agba n'otu ahiri na akụkọ amụma ahụ nke mmụọ ozi nke atọ nke Mkpughe iri na asatọ nọchiri anya ya. Ya mere, ọ na-eme ka ọdịda nke mmụọ ozi mbụ n'ubochi Ọgost 11, 1840 kwekọọ na 9/11, ma na-akọwapụta na mmụọ ozi nke Mkpughe iri na asatọ bụ "mmụọ ozi nke atọ." Mmụọ ozi nke atọ bụ onye ikpeazụ n'ime ha atọ, a na-akọwakwa ya n'udị site n'aka nke mbụ; n'ihì nke a ka Nwanyị White ji gwa anyị na ozi nke mmụọ ozi mbụ bụ otu ihe ahụ kpomkwem dị ka ozi nke mmụọ ozi nke Mkpughe iri na asatọ, n'ihì na ozi nke mmụọ ozi abụọ ahụ bụ "iji otuto ya mee ka ụwa nwe ihè."

"Égbè elu-igwe asaa ahụ" na-anọchi anya nkọwapụta ihe omume dị n'ime akụkọ ihe mere eme nke ndị mmụọ ozi mbụ na nke abụọ, nke a ga-emegharị n'akụkọ ihe mere eme nke mmụọ ozi nke atọ. Mmụọ nsọ enyela nduzi na mgbe anyị na-ahazi akụkọ ihe mere eme ndị a "ahiri n'elu ahiri", ịrịda nke mmụọ ozi mbụ n'afọ 1840 kwekọrọ n'irịda Ya na 9/11. Ọ na-akọwapụta ozi nnwale nke a ga-eri ọnụ na ndiàmà abụọ, ma kwekọkwa nkụda mmụọ na waymark mbụ.

"Egbe eluigwe asaa" nọchiri anya oge amụma nke na-amalite site n'ida mba ma na-ejedebe n'ida mba ka ukwuu.

Mgbe e meziri ka ahiri amụma nke ịrịdata nke mmụọ-ozi mbụ kwekọọ na mbata nke mmụọ-ozi nke abụọ, ọ na-emepụta "usoro nke eziokwu." A kọwara eziokwu dika nzọkụwụ atọ, nke mbụ na nke ikpeazụ bụ otu ihe ahụ, ebe nzọkụwụ nke dị n'etiti na-anọchi anya nnupuisi. Idozi mmụọ-ozi abụọ mbụ ka ha kwekọọ na ụkpụrụ a na-emepụta usoro nke mejuputara mmụọ-ozi mbụ na nke abụọ, nke na-egosi mmụọ-ozi nke atọ nke Mkpughe iri na asatọ, ma mmụọ-ozi nke atọ nke Mkpughe iri na asatọ bụ ngwakọta nke ma mmụọ-ozi mbụ ma nke abụọ.

Mmụọ-ozi nke atọ nke Mkpughe iri na asatọ mejuputara olu abụọ. E mezuru olu mbụ ahụ mgbe ụlọ ndị dị na New York dara na 9/11, olu nke abụọ nke amaokwu nke anọ bụkwa iwu ubochi

Sonde. N’ime oge di n’agbata 9/11 ruo n’iwu ubochi Sonde, mmuo-ozu nke ato nke Mkpughe iri na asato na-anochi anya njikota nke mmuo-ozu mbu na nke abuo. Ebe nke a bu eziokwu, iji akuko ihe mere eme nke mmuo-ozu abuo ahụ, “ahiri n’elu ahiri,” nochite anya akuko ihe mere eme nke mmuo-ozu nke ato nke Mkpughe iri na asato—bu ime ka mmuo-ozu mbu na nke abuo kwekoo na mmuo-ozu mbu na nke abuo.

Ndi mmuo ozi abuo rutere n’ime nkuda mmuo mbu ahụ, ma ndi mmuo ozi abuo ahụ nwere njiko amuma, ma ha abuo nwekwara ozi onwunwa nke di n’aka mmuo ozi ahụ. Akara uzọ nke e mesiri gosiputara n’ahiri ahụ bu mbadamba Habakkuk, nke jikoro kpomkwem na aka Chineke. N’ahiri nke mmuo ozi mbu, e meputara chaati 1843 n’onwa Mee nke afo 1842, ma n’ahiri nke mmuo ozi nke abuo, e nweghi chaati. Chaati ahụ agwula mgbe mmuo ozi nke abuo bjarutere. Akara uzọ nke mbadamba Habakkuk n’ahiri nke mmuo ozi nke abuo bu iwepu aka Chineke n’ebe mmejọ di na onu ogugu nke chaati 1843 no.

Aka-Ya kpuchiri njehie n’uzo-akara nke mmuo-ozu mbu ahụ, e wepurukwa Aka-Ya n’otu uzo-akara ahụ kpomkwem, n’ahiri nke mmuo-ozu nke abuo ahụ. Ya mere; uzo-akara nke tebul Habakuk n’ahiri ndi yiri ibe ha nke mmuo-ozu mbu na nke abuo na-anochi anya nzokwu abuo. N’uzokwu mbu, Aka-Ya na-ekpuchi njehie, ma n’ogwugwu oge nke uzo-akara nke tebul Habakuk, O na-ewepu Aka-Ya. Oge ichere ahụ malitere na mbata nke mmuo-ozu nke abuo, oge ichere ahụ akwusikwa n’uzo na-aga n’ihu, bido na iwepu Aka-Ya. Uzo-akara nke tebul Habakuk na-anochi anya oge nke Aka Kraist ji akara n’mmalite ya na Aka-Ya n’ogwugwu ya.

A na-akara aka abuo n’oge mmechuihu mbu, ma ha abuo nwere ozi nnwale nke a ga-anata ma rie. Mgbe ahụ, oge nke amuma, nke na-anochi anya eziokwu ndi bu isi, na-amalite site n’aka Chineke nke na-ekpuchi ma na-ejedebe site n’aka Ya nke na-ekpughe. Waymark na-esote bu nzuko ulokwu Exeter ebe mkpu a kororo n’etiti abali na-ekewa ma na-eme ka ndi ga-eso aka Kraist banye n’Ebe Nso Kachasi Elu di ocha.

Mgbe Kraist batara n’Ime Nso Kachasi Elu, O weliri aka-Ya elu n’elugwe ma nuo iyi na oge agakwaghi adi. O ka mechiri “egbe egbe asaa” ahụ nke na-anochi anya akuko ihe mere eme nke ndi mmuo ozi abuo mbu, nke a na-ekwughachi n’akuko ihe mere eme nke nke ato. O mechiri “egbe egbe asaa” ahụ dika O mechiri amuma Danyel n’isi nke iri na abuo. N’isi nke iri na abuo nke Danyel, na mmalite nke oge ihe nochianya ato, Kraist weliri aka abuo Ya elu n’elugwe ma kwuputa na mgbe igbasa nke ndi Chineke ga-agwu, ndi ga-abu “ndi a na-eju anya n’ihi ha” ga-adi ocha ma bulie ha elu dika aja. Usoro nke mmuo ozi mbu na nke abuo nke anyi na-atule ugbo a na-egosiputa, n’ihe nochianya, aka Chineke n’ukwu niile nke uzo ahụ.

Mgbe O na-ekpuchi eziokwu, o na-amiputa mmechuihu, ma mgbe O na-ewepu aka Ya, a na-amiputa ihè, ihè ahukwa bu ihè nke ozi nke Mkpu Etiti Abali. Mmemmechuihu mbu ruo na nnukwu mmechuihu ahụ na-eburu akara nke alfa na omega, a na-egosiputakwa ya n’ime nhazi nke eziokwu. Mmalite ahụ na-anochi anya ogwugwu ahụ, ma ihe-oma-uzo di n’etiti mmechuihu abuo ahụ na-egosi mmetuta nke ika akara na ikpughe tebul Habakuk, nke bu ikpughe uzo ochie Jeremaia, ma na-anochi anya ntola a na-ewukwasị ulo nso ahụ tupu iwu Uka ka e bulie ulo nso e mechara wuo elu kariya ugwu niile. Ihe-oma-uzo etiti di n’okwu nke eziokwu na-anochi anya

nnupuisi, ma n'akuko ihe mere eme nke nkewa ikpeazu nke oka wit na atares na-anochite anya ya, o na-egosiputa nnupuisi nke umu agboghọ-amaghi-ama.

Nnupuisi ahụ nke akara-uzo nke tebul Habakuk nochiri anya ya, a na-egosi ya dika nke na-aga n'ihu n'uzo na-eru okwa ya, n'ihina na o bughị otu akara-uzo naani, kama o bu otu oge nwere mmalite na njedebe doro anya, dika aka Chineke nochiri anya ya. Aka Chineke di ugboro abuo n'oge mwute mbu ahụ, n'ihina na e nwere ndi mmuo ozi abuo, ndi nke o bu na n'ime ha nwere ozi n'aka ya. Akara-uzo nke nnupuisi na-esote nwere aka mmalite na aka njedebe, ya mere o nwekwara aka abuo n'ime njirimara amuma ya. Akara-uzo nke ato nke mwute ka ukwu ahụ na-egosi Kraist ka O na-ebuli aka Ya elu ma na-anu iyi n'ebe eluigwe no, n'ime otu amaokwu ahụ n'onwe ya ebe e mechiri akara egbe-elu-igwe asaa, dika o dikwa na Daniel isi nke iri na abuo. N'otu ebe ahụ kpomkwem ebe mmuo ozi ahụ na-akara njedebe nke usoro amuma nke ndi mmuo ozi abuo mbu ahụ anyi na-atule ugbo a, O na-eme ka itinye oge amuma n'oru kwusi, ma na-etinye Onwe Ya n'otu amaokwu yiri ya n'akwukwo Daniel, ebe O naghị ebuli otu aka Ya elu, kama O na-ebuli aka Ya abuo elu.

N'ime Daniel iri na abuo e nwere oge amuma ato a na-ekpughe n'ubochi ikpeazu, n'ihina nke a bu ihe ga-adakwasị ndi nke Chineke n'ubochi ikpeazu. Ihe mbu e kwuru n'ohu ikpeazu nke Daniel, nke kacha n'onu, bu na Daniel, onye na-anochi anya ndi foduru nke Chineke, nwere nghota ma banyere ihe ahụ ma banyere ohu ahụ. Ihe ikpeazu Daniel dere bu otu e si jiri mmba nke ihe omuma mee ihe site n'aka Odum nke agburu Juda iji weta mweghachi na ndozighari ikpeazu n'etiti ndi nke Chineke bu ndi a na-amata di ka ndi nwere nghota. O na-emezu ikpuchi ndi nke Ya akara site n'ikpughe "egbe eluigwe asaa" nke Mkpughe n'ikpakorita ya na ikpughe "oge ato" nke Daniel iri na abuo.

Mgbe Jizos na-akowaputa na na njedebe nke ubochi amuma ato na okara nke ichusasị ike nke ndi Chineke, a ga-emecha "oru ebube" niile—O na-akowaputa Julai 2023, mgbe ubochi ato na okara nke onwu n'okporo ama nke Mkpughe isi nke iri na otu kwusiri. Ugbo a, a ga-emecha oru ebube ndi ahụ tupu iwu ubochi uka eruo. O ji ibuli o bughị otu, kama aka abuo ya, kaa Julai 2023. N'ime ime nke a, O na-akara njedebe nke oge ichere, di ka mgbe O wepuru aka Ya n'elu mmejọ ahụ n'akuko ihe mere eme nke ndi Millerait. Ndakpo olileanya mbu mere na Julai 18, 2020, dika e si gosi ya n'onnyinyo site na ndakpo olileanya mbu nke ndi Millerait, oge ichere wee malite ma gara n'ihu ruo mgbe O setiri aka Ya nke ugboro abuo ichikota ndi foduru Ya na Julai nke 2023.

Mgbagbu mbu ahụ ka e ji aka Chineke kpuchie njehie nochianya ya, nke nye ndi Millerite bu ikowa afo 1843 kama Oktoba 22, 1844. A na-anochi mgbagbu ahụ anya n'amaokwu nke iri na abuo nke isi nke iri na abuo. Mgbagbu mbu ahụ ka e ji aka Ya kpuchie njehie ahụ nochianya ya, a kowakwara ya n'udi site n'aka ndi Millerite bu ndi rutere na mgbagbu mbu ahụ. Okwu di n'amaokwu nke iri na abuo bu "na-abia." Ngozi nadiiri onye ahụ nke na-eche, na onye "na-abia" ruo n'afọ 1335; ngozi nadiiri onye "na-abia" ruo na mgbagbu nke Eprel 19, 1844. Okwu a sughariri dika "na-abia" putara "imetu." Ndi Millerite nwetara mgbagbu mbu ha mgbe afo 1843 meturu afo 1844 aka. Amaokwu nke iri na abuo nke Daniel isi nke iri na abuo na-akowaputa mgbagbu mbu nke ma Eprel 19, 1844, ma n'uzo kpomkwem kariya, mgbagbu mbu nke Julai 18, 2020.

Oge amụma mbụ na oge amụma ikpeazụ n'ime oge atọ ahụ e meghere n'oge ogwugwu, mgbe ihe omụma na-abawanye ma mezuo nkewa ikpeazụ nke ọka wit na ahịhịa ọjọọ, si otu a na-akowaputa mmeghe nke ihè amụma ahụ nke na-akara otu narị puku na iri anọ na anọ ahụ, bụ otu oge amụma ahụ.

Oge mbụ nke amaokwu nke asaa bụ njedebe nke ikesa ahụ nke mkpughe Mkpughe iri na otu nke ubochi atọ na ọkara ya, n'ọnwa Julai afọ 2023, ma oge a kpọrọ n'amaokwu nke iri na abụọ bụ mmalite nke otu ikesa ahụ n'ubochi Julai 18, 2020. Alfa na Omega akowaputala akukọ ihe mere eme nke égbè eluigwe asaa dị na Daniel iri na abụọ dika akukọ ahụ nke malitere n'ida mba nke Julai 18, 2020 ma kwusị ubochi ihe nnochianya atọ na ọkara ka e mesiri n'ọnwa Julai afọ 2023. Nke dikwa mkpa dika nke ahụ bụ na mgbe Alfa na Omega kpọrọ akara mmalite na njedebe nke oge nchere ikpeazụ ahụ, O weliri o bughị naanị otu, kama aka Ya abụọ elu n'eluigwe, wee nūọ iyi site n'aha Onye ahụ nke di ndu ruo mgbe ebighi ebi ebighi ebi.

Nwa Chineke, onye bụ nwa mmadụ, na-anū iyi n'ihu Nna, kpomkwem n'ebe ahụ ka njedebe kasi elu nke akukọ nke ndi ogbugba ndu Chineke malitere, mgbe Kraist kpọrọ Abram mbu site n'okwukwe nke nkwa, wee mesia kwadoo nkwa ahụ site n'iyi. Yipu akpukpo ukwu gi, n'ih na i no n'ala nso!

Akwukwo ozi etiti nke oge amuma atọ ahụ abughị ihe ozo ma o bughị mmezu omega nke amuma oge ogbugba ndu Abram na Pol nke afọ 430, dika e si nochie ya n'afọ 1290 nke amaokwu nke iri na otu. Amaokwu ahụ, mgbe a biaruru ya nso site n'ighota Millerite, kowara oge afọ iri atọ nke nkwa nke maka ochichi popu, ma mgbe nke ahụ gasiri, afọ 1260 nke mkpagbu popu. Afọ 430 nke Abram na-anochi anya igba ohu na nnwere onwe n'ime otu mba puru iche, n'otu njiko na afọ iri atọ mbu ahụ na-anochi anya Onyenwe anyi ibanye n'ogbugba ndu ya na Abram. Afọ iri atọ nke nkwa nke maka ndi nchujà malitere n'afọ 1989 n'oge ogwugwu, ma afọ iri atọ ahụ na-eru ngwucha n'iwu ubochi Sonde, mgbe amaokwu ahụ na-akowaputa na a ga-edobe ihe aru nke mbibi, ma mgbe ahụ o ga-akpagbu ndi nke Chineke ruo afọ ihe atu 1260, kwekoo na onwa ihe atu 42 nke Jon n'Akwukwo Mkpughe isi nke iri na atọ.

Mmeghari mmezi nke ndi puku narị otu na iri anọ na anọ malitere n'afọ 1989, mgbe Onyenweanyi malitere oru Ya nke ikwadebe okwa nchujà ga-eje ozi n'oge nsogbu nke etiti abali, nke na-amalite na iwu ubochi Sonde. Alfa na Omega guzo n'elu mmiri Hidekel ma welie aka Ya abụọ eluigwe, na-anū iyi na mgbe nkesa nke Julai 18, 2020 ruo Julai 2023 mezuru, ihe itunanya ndi e jikotara na oru Kraist nke ijikota Chi Ya na mmadụ ga-agwucha.

Nke a bụ otu nkwaputa ahụ nke isi nke iri, n'usoro nke égbè-elu-igwe asaa ahụ, n'ih na O bughị naanị na O mechiri itinye oge n'oru amuma n'ebe ahụ, kama O gosikwara na n'ubochi ndi a ga-afu opi nke asaa, a ga-emecha ihe omimi nke Chineke. Akukọ Akwukwo Nso yiri ya na Daniel iri na abụọ na-akowaputa na mgbe igbasa ahụ kwusiri n'ọnwa Julai nke afọ 2023, imecha ikpuchi ndi Chineke akara ga-emecha, dika e si anochi anya ya site n'ifu opi nke asaa nke dabara na Kraist iweli aka Ya elu ma nūọ iyi n'akukọ Akwukwo Nso abụọ ahụ yiri ibe ha.

Oge amụma mbụ na oge amụma ikpeazụ nke ozi okpukpu atọ nke Daniel iri na abụọ nwere akara alpha na omega. Oge mbụ nke amaokwu nke asaa na-akowaputa njedebe nke otu oge ahụ

kpomkwem, nke amaokwu nke iri na abuo na-egosi mmalite ya. N'etiti amaokwu nke asaa na nke iri na abuo, a na-anochi anya akuko ihe mere eme nke oge ogwugwu site n'afọ 1989 ruo na mmechi oge amara. N'etiti oge alpha nke amaokwu nke asaa na akuko omega nke amaokwu nke iri na abuo, a na-anochi anya nnupuisi ikpezu nke mmadu site n'iwu Uka ruo mgbe Michael ga-ebili; a na-anochikwa anya ya n'ime isiakwukwo ahụ n'onwe ya ebe Michael na-ebili.

Nnupuisi nke oge etiti bu n'isi ya akuko ihe mere eme nke nnupuisi di n'ezí; ma afọ iri ato mbu ahụ bu akuko ime nke nkwaadebe nke ndi nchujà ndi no n'ilu ogo kpomkwem megide ike ndi ahụ di n'ezí nke a na-anochi anya ha n'oge 1260 na-esonu.

Oge nke etiti na-anochi anya nnupuisi nke mkpuredemede nke iri na ato nke mkpuredemede Hibru, o na-ejikokwa onwe ya na nke di n'ime ka o na-egosi agha ikpezu nke nnukwu esemokwu ahụ n'elu uwa a, mgbe oge amara ka na-adigide. Njikota ya nke di n'ezí na nke di n'ime bukwa ozi nke ohuu ikpezu Daniel, nke osimiri Hidekel na isi ato ahụ nke na-ebukwa akara nke Alfa na Omega nochiri anya, ma e wukwasiri ha n'elu usoro nke eziokwu. Isi mbu na nke ikpezu na-ekwu banyere ikachi akara ndi nke Chineke, ndi e gosiputara dika kpakpando ndi na-enwu ruo mgbe ebighi ebi. Isi nke etiti nke nnupuisi na-akowaputa otu akuko ihe mere eme ahụ nke e gosiputara n'amaokwu nke iri na otu site n'afọ 1290, nke bu amaokwu nke etiti n'ime otu usoro ahụ kwa.

Mgbe Kraist ji aka Ya ruo oru n'ime owuwu amuma, o na-anochi anya otutu eziokwu, ma o na-anochikwa anya uzọ O na-eduga ndi Ya n'ime ya. Mkpughe nke Jisos Kraist malitere ikpoghe n'onwa Julai nke afọ 2023. Ikpoghe ahụ gunyere ikpoghe egbè eluigwe asaa ahụ na ozi Daniel dika e si nochite ya n'ime isi nke iri na abuo. Ikpoghe ahụ na-eme n'ime akuko ihe mere eme zoro ezo nke amaokwu iri ano, nke malitere n'afọ 1989 ma kwusi n'iwu ubochi Sonde. N'ime akuko ahụ ka a ga-akarà ndi nke Chineke, a na-akaràkwa ha site n'iwusa Mmuo Nso. Iwusa ikpezu nke Mmuo Nso ka a na-amata n'ime isi nke asato nke Mkpughe, ebe a na-anochi ya anya dika akara nke asaa, ya mere, akara ikpezu. Odum nke ebo Juda meriri n'ime isi nke ise imeghe akwukwo ahụ e jiri akara asaa mechie.

Akara nke isii welitere ajuju ahụ n'ogwugwu isi nke isii, na-aju onye ga-enwe ike iguzo n'oge ahụ mgbe a naghizi enwe mgbasa n'ihhi mmehie.

N'ihhi na nnukwu ubochi nke iwe Ya abiawo; onye ga-enwe ike iguzo? Mkpughe 6:17.

Isi nke na-esote, ma-obu i puru isi amaokwu nke na-esote, na-ewebata ikpu akara nke otu nari puku iri ano na ano na nnukwu igwe mmadu ahụ a na-achikota n'alaeze Chineke n'oge nsogbu iwu Uka. Otu nari puku iri ano na ano bu aziza nye ajuju nke akara nke isii. Mgbe e mesiri gosiputa ha n'isi nke asaa, mgbe ahụ, isi nke asato na-akowaputa na e wepuru akara nke asaa na nke ikpezu.

Ma mgbe O meghere akara nke asaa, e nwere nkiti n'eluigwe ihe di ka okara awa. Ahuru m ndi mmuo ozi asaa ahụ ndi na-eguzo n'ihu Chineke; e wee nye ha opi asaa. Mmuo ozi ozọ wee bja guzo n'ebe-ichu-àjà, na-enwe ihe-isi-ùtó olaedo; e wee nye ya otutu ihe-isi-ùtó, ka o were ha chuo ya tinyere ekpere ndi nso niile n'elu ebe-ichu-àjà olaedo nke di n'ihu ocheeze ahụ. Anwuru ihe-isi-ùtó ahụ, nke sitere na ekpere ndi nso ahụ soro bilie, si n'aka mmuo ozi ahụ rigoro n'ihu Chineke.

Mmuo-ozhi ahụ wee were ihe-ita-utaba ahụ, juputa ya n'okwu nke ebe ichuàjà, tũba ya n'ũwa: e wee nwee olu dī iche iche, na égbè eluigwe, na amũma oku, na oma jijiji. Mkpughe 8:1–5.

“Oku,” nke a kowara n'Isi nke isii nke Aizaya dika “icheku oku,” nke Sister White na-akowa dika ihe nnochianya nke ime ka mmadu dī ocha, a na-ewere ya site n'elu-ebe-ichu-àjà ma tũba ya n'ũwa. A kowara “oku” sitere n'eluigwe n'oge Pentikost dika ire nke “oku.” “Oku” bũ ihe Onye-Ozi nke Ogbugba-ndũ na-eji eme ka umu Levi dī ocha.

“Onye ihe ngosi ya dī n'aka Ya, O ga-ehichapukwa ebe ikũ oka Ya kpmkpam, chikotakwa oka wit Ya n'oba.’ Matiu 3:12. Nke a bũ otu n'ime oge ndī ahũ nke ihicha. Site n'okwu nke eziokwu, a na-ekewapũ ahĩhia nta n'oka wit. N'ihĩ na ha juputara nke ukwu n'efu na n'ĩdĩ onwe-ha ezi omume iji nabata idõ aka ná ntĩ, ma na-ahũkwa uwa n'anya nke ukwu iji anabata ndũ nke idĩ umeala n'obi, otũtũ siri n'ebe Jisõs nõ puõ. Otũtũ ka na-eme otu ihe ahũ taa. A na-anwale mkpũrũ obi taa dika e si nwalee ndī ahũ na-eso uzo n'ulõ nzuko dī na Kapanõm. Mgbe a kpõrõ eziokwu bĩa n'obi, ha na-ahũ na ndũ ha adĩghĩ kwekõõ n'uche Chineke. Ha na-ahũ mkpa nke mgbanwe zuru ezu n'ime onwe ha; ma ha adĩghĩ njikere iburu orũ ahũ nke iju onwe onye. Ya mere, iwe na-ewe ha mgbe a kpughere mmehie ha. Ha na-apũ n'ihĩ iwe, dika ndī na-eso uzo ahũ hapũrũ Jisõs, na-atamu ntamu, ‘Nke a bũ okwu siri ike; õnye pũrũ inũ ya?’”
The Desire of Ages, 392.

Oku bũ ihe ahũ nke si n'elu bĩa n'aja-onyinye Elaija, dika o mere kwa n'aja-onyinye Gidiõn nye mmuo-ozhi ahũ. “Oku” nke ime ka mmadu dī ocha bũ Okwu Chineke, n'ihĩ na ime ka mmadu burũ onye nsõ bũ ime ka e doo ya nsõ site n'Okwu Ya. “Oku” ahũ a na-atũda n'ũwa mgbe e wepũrũ akara nke asaa na-egosi inye ike nke ozi amũma ahũ e meghere n'ũbõchĩ ikpezũ, n'oge opi nke asaa na-ada uda, n'oge mmezu ikpezũ na nke zuru oke nke ihe omume ndī ahũ a nõchiri anya ha site n'ébè-eluigwe asaa ma ndī oge amũma atõ nke Daniel iri na abũõ, ndī e mechiri emechi ruo uõbõchĩ ikpezũ, kwadoro.

Mkpughe nke Jisõs Kraĩst nke emepere tupu mmechi nke oge e ji anwale mmadu—gũnyere imeghe égbè eluigwe asaa ahũ, iwepũ akara nke asaa, imeghe Daniel iri na abũõ, na imeghe akũkõ ihe mere eme zoro ezo nke amaokwu iri anõ nke Daniel iri na otu, ya bũ akũkõ ihe mere eme ahũ nke mmuo ozi ahũ jurũ Nwoke ahũ yi ákwà ocha ocha ihe ga-abũ njedebe nke ihe itũnanya ndī a.

Nwoke ahũ yi uwe ocha zara sī—Mgbe unu rutere na njedebe nke oge ichere ahũ n'õnwa Julai nke afõ 2023, unu eruola n'akũkõ ihe mere eme nke ika akara nke puku mmadu narĩ otu na iri anõ na anõ.

Ozõkwa, o kwuru na—na ngwũcha uõbõchĩ ihe nnochianya atõ na okara nke Mkpughe iri na otu, a ga-emege ozi amũma sitere n'akwũkwõ Daniel, dika e gosiri ya n'udĩ site n'oge õgwũgwũ ahũ n'afõ 1798. Eziokwu ahũ nke a ga-emege mgbe ahũ, na ngwũcha uõbõchĩ ihe nnochianya atõ na okara, ga-adĩ n'ime amaokwu itoolu ahũ n'onwe ha sitere n'akwũkwõ Daniel nke na-achõputa ma na-akowa ikpõchi na imege akwũkwõ Daniel.

Anyĩ ga-aga n'ihu n'ihẽ ndī a n'isiokwu na-esote.

“Mgbe Kraịst bịara n’ụwa a, ọdịнала ndị e nyefere site n’ogbo ruo n’ogbo, na nkowa mmadu nyere Akwukwo Nso, zonariri mmadu eziokwu ahụ dika o di n’ime Jisos. E liri eziokwu ahụ n’okpuru nnukwu ikpo odinala. Ihe ime mmuo nke akwukwo ndi ahụ di nso furu efu; n’ihi na n’ime enweghi okwukwe ha, mmadu kpochiri uzọ nke akụ nke eluigwe. Ochichiri kpuchiri ụwa, na nnukwu ochichiri kpuchiri ndi mmadu. Eziokwu si n’eluigwe lekwasị anya n’ụwa; ma n’ebe obula, a hughị akara nke chi. Ochichiri di ka akwa ozu nke onwu gbasara ụwa nile.”

“Ma Odum nke ebo Juda meriri. O meghere akara nke mechiri akwukwo nke nkuzi nso. E kwere ka ụwa lekwasia anya n’eziokwu di ocha, nke a na-agwakotaghi agwakota. Eziokwu n’onwe ya siri n’eluigwe rịdata iweghachi ochichiri azu ma gbochie njehie. E zitere Onye Ozizi site n’eluigwe, ya na ihè nke ga-enye ihè mmadu o bula na-abia n’ụwa. E nwere ndi ikom na ndi inyom ndi ji aguu ike na-achọ ihe omuma, okwu amuma ahụ doro anya nke a puru itukwasị obi, ma mgbe o bịara, o di ka ihè na-enwu n’ebe gbara ochichiri.” Spalding Magan, 58.

“Ndi ode-akwukwo na ndi Farisii kwuputara na ha na-akowa Akwukwo Nso, ma ha kowara ya dika echiche na odinala nke ha si di. Omenala ha na ukpuru ha na-achosi ike kari na kari. N’echiche ime mmuo ya, Okwu Nso ahụ ghoro n’ebe ndi mmadu no dika akwukwo e mechiri emechi, nke a kpochiri nghota ha.” Signs of the Times, May 17, 1905.